van Leeuwenhoekpark

Basisdocument Programma van Eisen

Nieuw Delft is yours...

ONTWIKKELINGSBEDRIJF SPOORZONE DELFT B.V. | SEPTEMBER 2016

inhoudsopgave

1 INLEIDING

1.1 Het Van Leeuwenhoekpark 4
1.2 Het programma van eisen 5
1.3 Proces totstandkoming programma van eisen 5
1.4 Dit rapport 5

2 AMBITIES EN DOELSTELLINGEN

2.1 Ambities 6
2.2 Doelstellingen 7

3 PROJECTKADER

3.1 Projectgebied 8
3.2 Planning 9
3.3 Ontwerpbudget 9

4 TECHNIEK EN BEHEER

4.1 Mogelijkheden en beperkingen spoortunnel 10
4.1.1 In te passen bovengrondse objecten 10
4.1.2 Ontwerpuitgangspunten tunnel 12
4.2 Ontwerpeisen vanuit techniek en beheer 12
4.3 Raakvlakken 15

5 INNOVATIE

5.1 Een klimaatbestendig park 16
5.2 Ruimte voor innovatie 17

6 FUNCTIONEEL EN KWALITEIT

6.1 Ontwerpopgaven 18
6.1.1 Plandoelstellingen en tijdsfactor 18
6.1.2 Stedelijke inpassing 19
6.1.2 Ecologie 20
6.2 Ontwerpthema's 21
6.3 Workshop TU Delft 26

6.4 WEERGAVE INSPIRATIEBIJEENKOMST

6.4.1 Inspiratie opdoen 28
6.4.2 Negen groepen met verschillende ideeën 36

BIJLAGEN

Onderstaande bijlagen zijn te downloaden via www.nieuwdelft.nl/downloads.

1. Tekening 'PvE ontwerp park Spoorzone Delft'
2. Rapport Copijn
3. Kaders inrichting park Veld 5
4. Windhinderonderzoek Peutz
5. Tekening ontluchtingspunt

1. Inleiding

1.1 Het Van Leeuwenhoekpark

In Delft wordt het project Spoorzone Delft gerealiseerd. Het project bestaat uit de ondertunneling van het spoor, de realisatie van een station/stadskantoor en de herontwikkeling van het bovengrondse gebied. Nu de spoortunnel en het station gereed zijn, kan de ruimte bovenop en rondom de tunnel worden ingericht. De bovengrondse gebiedsontwikkeling heeft de naam Nieuw Delft gekregen. De ontwikkeling van deze nieuwe wijk biedt kansen om het centrum van Delft verder uit te bouwen. De nieuwe bebouwing rondom station Delft, het Van Leeuwenhoekkwartier, wordt in de plannen gezien als een aanvulling op de binnenstad en is in de toekomst voor de vele spoorreizigers de prominente entree van Delft. De langgerekte ruimte op het dak van de spoortunnel is een uitgelezen kans om een hoogwaardig stedelijk park te realiseren als centrale ruimte van het Van Leeuwenhoekkwartier: het Van Leeuwenhoekpark.

Het Van Leeuwenhoekpark wordt aangelegd op de spoortunnel en heeft een belangrijke verbindende positie in de stad Delft tussen verschillende wijken. Een aantrekkelijk park kan het visitekaartje zijn voor de stad, de toekomstige bewoners, bezoekers en ontwikkelaars van Nieuw Delft. De aanleg van het park is echter gebonden aan duidelijke kaders. Dit basisdocument programma van eisen vormt de basis voor de uitwerking van het ontwerp voor het park tot voorlopig en definitief ontwerp.

Het plangebied van het toekomstige Van Leeuwenhoekkwartier bestaat uit twee delen: het gebied rondom het nieuwe station ten noorden van de toekomstige Irenebouleverd en het deel van het Van Leeuwenhoekkwartier ten zuiden daarvan. Deze plangebieden worden niet gelijktijdig ontwikkeld, hetzelfde geldt voor de realisatie van het stadspark. Het park dient wel integraal ontworpen te worden. De specifieke doelstellingen voor beide delen van het park verschillen wel.

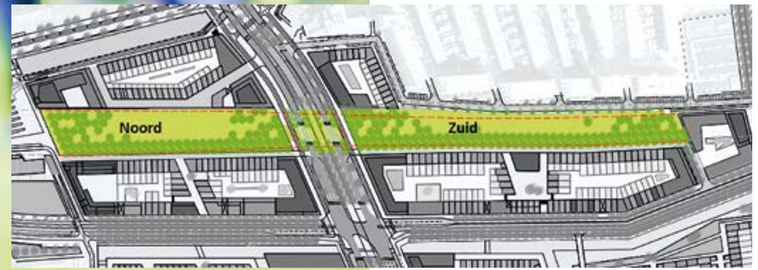

Afbeelding 1.1 Plangebied Van Leeuwenhoekpark (met in rood de tunnel)

1.2 Het basisdocument programma van eisen

Het basisdocument voor het programma van eisen vormt de bron waaruit het programma van eisen voor het park wordt opgesteld. Feitelijk is het programma van eisen (PvE) een scherp geformuleerde samenvatting van dit basisdocument en daarmee hét gezamenlijke startpunt voor het ontwerpproces van het Van Leeuwenhoekpark. Het PvE is kaderstellend, maar niet dwingend. Daarom geldt het ontwerpprincipe: pas toe of leg afwijkingen op het PvE uit. Het PvE moet de ruimtelijke, technische en financiële kaders geven, zoals de technische beperkingen vanuit de tunnel. Daarnaast is essentieel dat het PvE de te selecteren landschapsontwerpers kan inspireren en ruimte biedt, zodat zij tot ontwerpen kunnen komen die de locatie en de stad Delft recht doen. De beelden en verwachtingen van stakeholders en uit de stad zijn hiervoor een belangrijk fundament. Daarnaast zal het ontwerp van het park in elke ontwerpstap toenemen in detailniveau. Het detailniveau van het PvE moet daarom goed afgestemd zijn op het detailniveau van het landschapsontwerp in deze fase.

1.3 Proces totstandkoming programma van eisen

Het PvE is opgebouwd uit drie hoofdthema's: techniek en beheer, innovatie en functioneel & kwaliteit. De drie hoofdthema's zijn in eerste instantie separaat uitgewerkt. Deze uitwerking is gebaseerd op verschillende bijeenkomsten met belanghebbenden. De eisen die voor het thema 'techniek & beheer' worden gesteld, komen voort uit verschillende documenten en opmerkingen uit de startbijeenkomst met de gemeente en Ontwikkelingsbedrijf Spoorzone Delft (OBS). Om eisen voor het thema 'innovatie' te verzamelen is een thema-avond georganiseerd, waarbij verschillende mogelijkheden voor innovatie in het Van Leeuwenhoekpark zijn besproken. De eisen voor het thema 'functioneel & kwaliteit' volgen uit de inspiratieavond voor omwonenden en belanghebbenden. Tijdens deze avond is de aanwezigen de mogelijkheid geboden om wensen en ideeën aan te dragen voor de inrichting en het gebruik van het Van Leeuwenhoekpark.

1.4 Dit basisdocument

Dit basisdocument PvE bevat de uitgangspunten op basis waarvan verschillende landschapsontwerpers een visie maken voor het Van Leeuwenhoekpark. Hoofdstuk 2 bevat een analyse van de ambities en doelstellingen voor het park op basis van beschikbare documenten. Hoofdstuk 3 gaat in op het projectkader. In de hoofdstukken 4, 5 en 6 worden de vastgestelde uitgangspunten voor techniek en beheer, innovatie en functionaliteit en kwaliteit beschreven.

2. Ambities en doelstellingen

2.1 Ambities

De ondertunneling van het spoor biedt veel mogelijkheden voor de invulling van de ruimte die hierdoor bovengronds beschikbaar komt. Diverse gemeentelijke documenten schetsen ambities voor het park op verschillende (beleids)thema´s en op diverse schaalniveaus. De ambities dienen een plaats te krijgen in het ontwerp voor het Van Leeuwenhoekpark. Hieronder worden de hoofdthema's van de ambities nader toegelicht.

De volgende documenten zijn als basis gebruikt voor de samenvatting van ambities:

- Integraal ontwikkelingsplan (I.O.P. 2013);
- Nieuw Delft, city lounge;
- Visie openbare ruimte Delft, ambitienota;
- Duurzaamheid spoorzone;
- Nota groen Delft 2012-2020;
- Beheer beeldkwaliteitplan openbare ruimte;
- Stadsvisie Delft 2030;
- Startnotitie park noord (en zuid), d.d. 15 oktober 2015;
- Opzet voor een pve, d.d. 8 december 2015.

'Delft maakt geschiedenis'

Delft combineert historie en cultuur met kennis, innovatie en creativiteit. Dit samen maakt een unieke combinatie. Deze unieke kwaliteiten dienen ook een plek te krijgen in toekomstige ontwikkelingen.

Nieuw Delft draagt bij om Delft prominenter als kennisstad op de kaart te zetten. Het plangebied kan invulling geven aan het imago van Delft als innovatieve en duurzame kennisstad. Duurzame Delftse technologieën zijn daarbij zichtbaar. Daarnaast dienen ook de typische Delftse (openbare) ruimtes een plek te krijgen in het plangebied. De inrichting van de openbare ruimte is geïnspireerd op typisch Delftse karakteristieken met lange lijnen, markante silhouetten en intieme interieurs.

2.2 Doelstellingen

Duurzaamheid als inspiratiebron

De gemeente heeft een stevige ambitie uitgesproken met betrekking tot duurzaamheid in de spoorzone. Om tot een echt duurzaam plan te komen is het belangrijk dat duurzaamheid als inspiratiebron voor het ontwerp gezien wordt. Nieuw Delft wordt een innovatief gebied waarin een hoge mate van duurzaamheid mede de kwaliteit bepaalt.

Gastvrijheid en toegankelijkheid

De historische Delftse binnenstad is het visitekaartje van de stad en een gebied waar bewoners en bezoekers graag komen. Dit openbare en toegankelijke karakter wordt zichtbaar in Nieuw Delft en komt terug in het ontwerp voor het Van Leeuwenhoekpark. Het park is een centrale plek in het gebied waar iedereen zich prettig, veilig en thuis kan voelen. Er zijn verschillende plekken waar je graag afspreekt om te werken, te ontmoeten of te genieten. Werk, wonen, cultuur, kennis, bedrijvigheid en historie komen er samen.

Versterken kwaliteiten openbare ruimte en openbaar groen

Het Van Leeuwenhoekpark moet bijdragen aan de groene kwaliteiten van Delft. Het park past binnen de groenstructuur van de stad, waarbij het van belang is dat er een samenhangend, verbonden en fijnmazig netwerk ontstaat van de aanwezige groenstructuur. Als groen vlak in stedelijke bebouwing heeft het Van Leeuwenhoekpark een belangrijke sociale en ecologische betekenis. Het park draagt bij aan een attractief en duurzaam woon- en leefmilieu en is essentieel voor een toekomstigbestendige stad.

Specifieke ambities voor het Delftse groenbeleid zijn:

- het versterken van de biodiversiteit in de gemeente;
- het in stand houden, verbeteren en ontwikkelen van kwalitatief goed openbaar groen;
- het handhaven van een evenwichtige verhouding tussen enerzijds groen en anderzijds bebouwing en verharding;
- het behoud en de ontwikkeling van openbaar groen, vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeente en andere partijen, inclusief bewoners;
- het stellen van kaders en integrale opgaven voor de inrichting en het beheer van groen.

Functionele doelstellingen en fasering

Verbinden, multifunctioneel, overzichtelijk en aantrekkelijk zijn kernwoorden die centraal staan in de beschrijving van de (functionele) doelstellingen van het park. Het park dient praktisch en toegankelijk te zijn voor haar toekomstige gebruikers. Ten behoeve van de fasering van de ontwikkeling van het park dient rekening te worden gehouden met de volgende strategische uitgangspunten:

- de stad is altijd af;
- kwaliteit en waardecreatie;
- maatwerk;
- de fasering is veranderlijk.

Doelstellingen voor Park Noord en Park Zuid

Het noordelijk deel van het park sluit aan op het busplein en station. Hierdoor zal dit deel van het park en de omliggende bebouwing een andere sfeer, inrichting en functie krijgen dan het deel van het park ten zuiden van de Ireneboulevard. Het Park Noord dient te worden ingericht als hoogstedelijk, intensief gebruikt park en is de centrale ruimte van het Van Leeuwenhoekkwartier.

Dit zuidelijke deel van het park dat in ruimtelijk opzicht door bebouwing op de tunnel wordt begrensd, is op verschillende wijzen verbonden met de groene oost-westverbinding ter plaatse van de Abtswoudseweg. Park Zuid dient te worden ingericht als stedelijk park en een park voor omliggende buurten.

Ruimtelijke kwaliteit

De ruimtelijke kwaliteit voor het Van Leeuwenhoekpark gaat uit van gebruiks-, belevings- en toekomstwaarde. Gebruikswaarde betekent uitnodigen tot ontmoeting en verblijven en het realiseren van een multifunctionele, aantrekkelijke openbare ruimte voor allerlei gebruikers. Belevingswaarde betekent dat het ontwerp aansluit op de structuur en het karakter van de stad Delft en het realiseren van een overzichtelijke openbare ruimte. De toekomstwaarde betekent een duurzame inrichting van de openbare ruimte en een bijdrage leveren aan een gezonde en leefbare stad.

3. Projectkader

3.1 Projectgebied

Het Van Leeuwenhoekpark bestaat uit Park Noord en Park Zuid. Park Noord heeft een lengte van ongeveer 215 m en een gemiddelde breedte van ongeveer 49 m. Dit resulteert in een oppervlak van 9.084 m2. Park Zuid heeft een lengte van ongeveer 310 m en een breedte van ongeveer 40 m. Dit resulteert in een oppervlak van 10.462 m2. De exacte grenzen en RD-coördinaten van het projectgebied van het Van Leeuwenhoekpark zijn vastgelegd op een tekening. Deze tekening is bijgevoegd in bijlage 1.

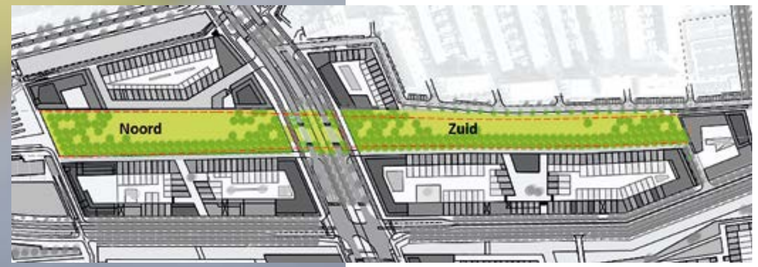

Afbeelding 3.1 Projectgebied (met in rood de tunnel)

3.2 Planning

Het PvE is gelijktijdig met het ontwerpproces van gebouwen aan het park opgesteld. In tabel 3.1 is de meest actuele planning opgenomen. De te selecteren landschapsontwerper is betrokken bij de stappen 4 tot en met 8. Bij stap 10 heeft de ontwerper een rol in de kwaliteitsborging.

Er zal gestart worden met de aanleg van Park Noord, de aanleg van Park Zuid volgt later. Voor het ontwerp moet het park echter wel in zijn complete context worden benaderd.

Onderwerp	Gereed
0. Programma van eisen afgerond	juli 2016
1. Inspiratieteam samengesteld	juli 2016
2. Shortlist landschapsontwerpers gereed	augustus 2016
3. Uitnodiging aan landschapsontwerpers	augustus 2016
4. Reactie van landschapsontwerpers ontvangen	eind september 2016
5. Keuze landschapsontwerper	oktober 2016
6. Vervaardigen schetsontwerp	december 2016
7. Concept vo met catalogus park noord	februari 2017
8. Vo met catalogus park noord	april 2017
9. Besluitvorming vervolg	medio 2018
10. Uitwerking tot bestek en tekeningen park noord	begin 2020
11. Start aanleg park noord	medio 2020

Tabel 3.1 Planning (conform planning, d.d. 31 mei 2016)

3.3 Ontwerpbudget

De kosten voor de inrichting van het Van Leeuwenhoekpark zijn vastgelegd in de grondexploitatie van Nieuw Delft. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een budget voor Park Noord en een budget voor Park Zuid. Het verschil tussen beide delen zit met name in de omvang en de gewenste uitstraling, maar niet in de kwaliteit van de inrichting. Het beschikbare budget wordt bekend gemaakt aan de ontwerpers. Er zal aangetoond moeten worden dat de ontwerpen te realiseren zijn binnen het beschikbare budget.

4. Techniek en beheer

Dit hoofdstuk beschrijft de eisen vanuit het thema techniek en beheer.
Dit betreffen harde eisen en randvoorwaarden waaraan elk ontwerp moet voldoen.

De eisen voor techniek en beheer komen voort uit een vijftal documenten:
1 objectovereenkomst ProRail en OBS;
2 gebruiksmogelijkheden gronden boven/naast tunnel Spoorzone Delft (Railinfra Solutions);
3 programma van Technische Randvoorwaarden (gemeente Delft);
4 het Politiekeurmerk veilig wonen;
5 advies inzake bodemopbouw op tunnel, Copijn.

Daarnaast zijn de opmerkingen van de bijeenkomst met de gemeente en OBS meegenomen.

4.1 Mogelijkheden en beperkingen spoortunnel

Deze paragraaf beschrijft de technische mogelijkheden en beperkingen die gelden vanuit de spoortunnel. Deze zijn in een tweetal documenten vastgelegd:

1. de objectovereenkomst tussen ProRail en OBS:
   dit document beschrijft de verplichtingen voor de bovengrondse objecten van de spoortunnel. De landschapsontwerpers dienen rekening te houden met de aanwezigheid van deze objecten en de beperkingen die deze geven voor het ontwerp;
2. gebruiksmogelijkheden gronden boven/naast tunnel Spoorzone Delft (Railinfra Solutions): deze gebruiksmogelijkheden moeten een veilig en ongestoord gebruik van de tunnel en de gronden boven de spoortunnel waarborgen. De te selecteren landschapsontwerper dient deze eisen te verwerken in zijn ontwerp.

De mogelijkheden en beperkingen zijn verdeeld in twee categorieën: in te passen op objecten en ontwerpuitgangspunten.

4.1.1 In te passen bovengrondse objecten

Voor het ontwerp van het Van Leeuwenhoekpark dient de landschapsontwerper rekening te houden met de aanwezigheid van een viertal bovengrondse objecten. De objecten zijn reeds gerealiseerd, alleen is de bovengrondse afwerking nog niet bij alle objecten gerealiseerd. De objecten worden aangegeven op de tekening in bijlage 1 van dit rapport. Hierna worden de eisen per object kort toegelicht.

Object 1 (nummer 52 en 53 op tekening in bijlage 1): RWA Zuid

Het RookWarmteAfvoer-kanaal Zuid, bestaande uit een schoorscheen met toetredingsluiken, bevindt zich ten zuiden van km 69.590 en is op de tunnel gesitueerd. Het object bestaat uit een vijftal luiken en een betonnen plaat. De grootte van de schoorsteen is circa 3,0 bij 7,0 m (bxh). De schoorsteen bevindt zich op het tunneldak ter plaatse van km 69.600 en steekt circa 2 à 3 m boven het maaiveld uit. De functie van deze uitlaat mag niet belemmerd worden.

De volgende ontwerpeisen zijn van toepassing op dit object:
- de inrichting van het park moet aansluiten op de hoogte van de bovenkant van de luiken (NAP +2.30 m);
- de luiken moeten voor groot onderhoud verwijderd kunnen worden;
- de schoorsteen moet onbelemmerd bereikt kunnen worden door onderhoudsvoertuigen met een voertuiglast van 30 ton, een aslast van 10 ton en een stempeldruk van 100 kN/m^2.

Object 2 (nummer 54 op tekening in bijlage 1): Communicatie antenne C2000

De communicatie antenne wordt geplaatst op de verlichtingsmast van de gemeente.

Object 3 (nummer 55 en 56 op tekening in bijlage 1): Toetredingspunt (T5 West en T5 Oost)

Toetredingspunt 5 betreft één van de zeven toetredingspunten tot de tunnel. Het toetredingspunt (T5) bevindt zich op km 69.680. De toegangspunten dienen altijd toegankelijk te zijn voor hulpdiensten en/of vluchten in verband met mogelijke calamiteiten. De afmetingen van de constructie van het toetredingspunt zijn ongeveer 12 bij 4 meter. Het toetredingspunt bestaat uit twee vluchtluiken: T5 Oost en T5 West.

Voor beide toetredingspunten gelden de volgende ontwerpeisen:
- de inrichting van het park moet ter hoogte van de vluchttrap van het luik aansluiten op het maaiveld op NAP +2.02 m (met een tolerantie van +/-3 cm);
- de aan weerzijden gelegen woonstraten zijn voor een goede bereikbaarheid bij calamiteiten voldoende. Een klein hoogteverschil tussen de woonstraten en het toegangspunt is aanvaardbaar;
- de toegangsweg naar het toetredingspunt heeft een vrije doorgangshoogte van minimaal 4,2 m en moet vrij van obstakels zijn.

Object 4 (nummer 57 op tekening in bijlage 1): Ontluchtingspunt Drukgolf Zuid

Ter plaatse van km circa 70.010 is ten behoeve van de luchtstroming in de tunnel een ontluchtingspunt gesitueerd. Dit behelst sparingen in de betonconstructie.
In het maaiveld is alleen een luik te zien, de afmetingen hiervan zijn ongeveer 7 bij 1 meter.
Voor dit object gelden de volgende ontwerpeisen:
- het ontluchtingspunt mag nooit in haar functie belemmerd worden, dient vrij toegankelijk en met een onderhoudsvoertuig bereikbaar te zijn in verband met onderhoud;
- de toegangsweg tot het ontluchtingspunt dient vrij van obstakels te zijn en is geschikt voor vrachtwagens een voertuiglast van 30 ton, een aslast van 10 ton, een stempeldruk van 100 kN/m2 en een breedte van 3,5 m en een doorrijhoogte van 4,2 m;
- de twee luiken en de betonnen afdekplaat dienen voor groot onderhoud verwijderd te kunnen worden;
- er mogen geen bomen of struiken aangebracht worden boven de betonnen afdekplaat.

Aanvullend ontluchtingspunt

Het ontwerp van het park moet rekening houden met een aanvullend ontluchtingspunt dat nog gerealiseerd moet worden. Dit ontluchtingspunt moet de problemen met de draaideuren van het stationsgebouw verhelpen. Er komt maximaal 1 ontluchtingspunt met rooster in het park ten noorden van de Ireneboulevard. De realisatie van het ontluchtingspunt is onderwerp van gesprek met ProRail. Vooralsnog geldt voor het PvE een ruimtereservering die is aangegeven in bijlage 1. Daarnaast is het indicatieve ontwerp bijgevoegd in bijlage 7. Het ontwerp dient uitgewerkt te worden in overleg met ProRail en het landschapsontwerp.

De voorziening wordt contractueel afgestemd op de hoogte van het maaiveld van het park zoals dat in het plan Busquets was opgenomen. Tussen de bovenzijde van de ondergrondse constructie en het maaiveld is één meter ruimte afstand aanwezig.

4.1.2 Ontwerpuitgangspunten tunnel

Generieke ontwerpeisen

Generiek voor de gehele tunnel gelden onderstaande ontwerp - en realisatie-eisen:

- de functies van de tunnel: het keren van grond en water en het dragen van belastingen dienen altijd gewaarborgd te zijn;
- vanwege trillingen dienen de toekomstige gebouwen niet met de tunnel verbonden te worden.
- tunnelinstallaties mogen niet nadelig worden beïnvloed.

Peilen maaiveld en gronddekking

Het ontwerpuitgangspunt voor de permanente belastingen op de tunnel door grondgewicht (gronddekking op de tunnel) is het Plan Busquets 2009. Het maaiveldniveau ligt niet in alle deeltrajecten op hetzelfde niveau.
Het maaiveldniveau van het park in de deeltrajecten waarbinnen het park gesitueerd is, is als volgt:

- Raakvlak met busplein: NAP +2 m;
- Westlandseweg: NAP +2 m;
- Engelsestraat: NAP +2,6 m.

De aannemer CCL levert het gebied op deze peilen op. De peilen zijn aangegeven in bijlage 1 en vormen het startpunt voor het ontwerp van het park.

Er is ontwerpruimte voor het maaiveldpeil van het park. De tunnel is berekend op een bepaalde hoeveelheid gronddekking (minimale permanente belasting), deze minimale laagdikte is door ProRail vastgesteld. Het is mogelijk om in het ontwerp de maaiveldpeilen uit Plan Busquets, afhankelijk van de locatie op de tunnel, maximaal 0,30 m tot 0,75 m te verlagen. Er mag echter ook een extra ophoging uitgevoerd worden van circa 1,0 m (schoon) zand, maar niet in combinatie met bovenbelasting.

Deze ontwerpruimte is gedefinieerd en gevisualiseerd in bijlage II, het rapport van Copijn.

Bovenbelasting

Naast de belasting door de gronddekking is er rekening gehouden met aanvullende bovenbelasting. Deze belastingen zijn mede bepalend voor de bovengrondse inrichting. Als veranderlijke verticale maaiveldbelasting kan op iedere willekeurige locatie een gelijkmatig verdeelde belasting (BruikbaarheidsGrens Toestand) van 20 kN/m2 worden gehanteerd. Het gebied rondom RWA Zuid (Object 1) is een afwijking hierop, in dit gebied wordt een belasting van 14 kN/m2 gehanteerd.

Als verticale veranderlijke belasting door wegverkeer is verkeersklasse 60, conform NEN6723 (VBB), artikel 4.3, als uitgangspunt aangehouden. Deze belasting geldt alleen voor die delen, waar de tunnel bestemd is voor wegverkeer, zoals de Ireneboulevard. De TramBusBaan is geschikt voor zowel verkeersklasse 60 als ook voor tramverkeer. Deze genoemde veranderlijke belasting (weg/tram) geldt niet in combinatie met de veranderlijke belasting van 20 kN/m2.

Grondwaterstanden

De grondwaterstanden dienen zoveel mogelijk gehandhaafd te worden. Een verhoging of verlaging van de grondwaterstand, onder andere als gevolg van gebruik gronden, met meer dan 10 cm is niet toegestaan. Lokaal (bijvoorbeeld bij onttrekking in bouwputten) kan hier tijdelijk gemotiveerd van afgeweken worden.

4.2 Ontwerpeisen vanuit techniek en beheer

Deze paragraaf beschrijft de eisen voor techniek en beheer vanuit de gemeente en OBS. De eisen komen voort uit een drietal documenten: het technisch programma van randvoorwaarden, het adviesrapport van Copijn en het Politiekeurmerk Veilig Wonen. Het technisch programma van randvoorwaarden beschrijft de eisen waar de openbare ruimte in Delft aan moet voldoen. Dit document vormt samen met het handboek inrichting openbare ruimte het kader voor de inrichting van de openbare ruimte in Delft. Het rapport van Copijn beschrijft de benodigde bodemopbouw op de tunnel ten behoeve van het park. Het Politiekeurmerk Veilig Wonen bestaat uit eisen en aanbevelingen voor het creëren van een veilige wijk.
Buiten de specifieke eisen, dient het ontwerp van het Van Leeuwenhoekpark te voldoen aan:

- geldende wet- en regelgeving;
- de meest actuele Standaard RAW bepalingen, uitgave van het CROW;
- alle publicaties en brochures van het CROW zijn uitgangspunt, in overeenstemming met hun status;
- bouwbesluit 2012;
- criteriadocumenten duurzaam inkopen van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, te downloaden op agentschap.nl;
- aanbevelingen met betrekking tot de openbare verlichting van NSVV.

Groen en bodem

De eisen voor groen en bodem zijn:

- Het park dient klimaatadaptief te zijn en dient bij te dragen aan de biodiversiteit. Bij klimaatadaptief gaat het om het voorkomen van hittestress, waterproblematiek en windkanalen.
- Er moeten kansen gecreëerd worden voor ecologische ontwikkeling in het park in aansluiting op de groen- en waterstructuur van de omliggende stad;
- Het ontwerp van groenstroken is erop gericht om:
  - door loopstromen gecreëerde doorsteken (zogenaamde olifantenpaden) te voorkomen.
  - zichtlijnen in het verkeer niet te onderbreken.
  - de sociale veiligheid te waarborgen.
- De minimale breedte van een gazon- of ruw grasstrook is 2,5 m vanwege beheerbaarheid.
- Niet op alle posities op het tunneldak kunnen bomen geplant worden.

Gebied	Gebruiksmogelijkheden
1	verharding
2	verharding, gras, vaste planten en heesters
3	verharding, gras, vaste planten, heesters, bomen derde grootte en bomen tweede grootte
4	verharding, gras, vaste planten, heesters, bomen derde grootte, bomen tweede grootte en bomen eerste grootte

Tabel 4.1 Gebruiksmogelijkheden groen (Copijn, 2016)

Zoals beschreven in paragraaf 4.1.2 is er ontwerpvrijheid in de maaiveldhoogte en de dikte van de ophooglaag. De dikte van de grondlaag op de tunnel heeft invloed op de bovengrondse gebruiksmogelijkheden en mogelijkheden voor groen. Het rapport van Copijn maakt daarom onderscheid in een viertal gebruiksmogelijkheden die zijn aangegeven in tabel 4.1. In het ontwerp dient hier rekening mee te worden gehouden.

Bomen worden ingedeeld in categorieën op basis van grootte. Er wordt onderscheid gemaakt tussen eerste (hoogte vanaf maaiveld > 15 m), tweede (hoogte vanaf maaiveld 8-15 m) en derde (hoogte vanaf maaiveld < 8 m) grootte. De categorieën op basis van de grootte van de bomen hebben de volgende eisen met betrekking tot de situering. Voor bomen wordt uitgegaan van een verwaarloosbaar bovengronds gewicht van een boom van de eerste orde.

Minimale afstanden (in meters, vanaf stam)	Eerste grootte	Tweede grootte	Derde grootte	Toelichting
tussen bomen onderling	12	8	6	
tot gevels	8	6	4	bij een smalle kroonvorm kan de afstand in overleg worden aangepast
stroomwegen	3	(evt. 3)	-	bomen 2e en 3e grootte niet toepassen
overige wegen	1,75	1,75	1	
tot kruispunten / uitritten	5	3	2,5	vrij zicht is maatgevend
tot lichtmasten	6	4	3	is afhankelijk van de gebruikte armatuur
tramleidingen	10	8	5	
tot kabels en leidingen	2,5	2	1,5	bij toepassen anti worteldoek of mantelbuis is de minimale afstand te verkleinen
tot riolering	3,5	3	2,5	

Tabel 4.2 Minimale plantafstanden bomen (Technisch Programma van Randvoorwaarden, oktober 2012)

Waterhuishouding

De grondwatersituatie bij en boven de tunnel is bepalend voor de waterhuishouding en indirect voor de beplanting. Het maaiveld van het park en het tunneldak liggen hoog ten opzichte van de omgeving en de omliggende watergangen. Het grondwaterniveau zal daarom naar verwachting lager of beperkt boven de bovenkant van de tunnel liggen. Het grondwaterniveau is te laag voor een 'grondwaterprofiel', waarbij het grondwater wortels van beplanting kan voorzien van water. Meer details zijn beschreven in bijlage II, het rapport van Copijn. Ook het realiseren van gegraven, open watergangen is vanwege de lage grondwaterstand niet mogelijk.

Voor de waterhuishouding gelden de volgende eisen:

- er is sprake van een hangwaterprofiel, dit betekent dat bomen en planten hun waterbehoefte halen uit hemelwater, hangend bodemvocht of actieve bewatering in droge perioden. De beplanting moet hierop worden afgestemd;
- het realiseren van oppervlaktewater of waterelement in het Van Leeuwenhoekpark is, vanwege de grondwaterstand, enkel mogelijk met een 'waterdichte' bodem zonder directe verbinding met het omliggende watersysteem.

Infrastructuur

Voor de infrastructuur (paden en wegen) gelden de volgende eisen:

- het ontwerp dient rekening te houden met de verkeersveiligheid en sociale veiligheid;
- de inrichting van de openbare ruimte dient geschikt te zijn voor alle gebruikers, waaronder minder validen (Praktijkboek toegankelijkheid openbare ruimte CROW publicatie 201);
- er komen geen doorlopende fietsroutes in het park;
- het gebied dient bereikbaar te zijn voor nood- en hulpdiensten en voor onderhoudsvoertuigen

Kunstwerken

Voor technische kunstwerken gelden de volgende eisen:

- het ontwerp en de materialen van kunstwerken moet duurzaam, vandalisme bestendig en onderhoudsarm zijn;
- een kunstwerk dient geschikt te zijn om belastingen te dragen en de ontwerplevensduur van civiele kunstwerken in het algemeen is minimaal 50 jaar (met uitzondering van houten constructies waarvoor een levensduur van minimaal 25 jaar geldt);
- de ontwerplevensduur van grond- en waterkeringen is 80 jaar. Vormgeving, kwaliteitsniveau en constructiewijze van kunstwerken is in overeenstemming met het karakter en de functies van de omgeving. De beeldkwaliteit van kunstwerken wordt getoetst aan Welstandseisen.

Als er 'beeldende' kunstwerken, zoals beeldhouwwerken, in het ontwerp worden opgenomen, mag de belasting van deze kunstwerken de maximaal toegestane belasting op de tunnel niet overschrijden. De maximale belasting is beschreven in paragraaf 4.1.2.

Stedelijke objecten

De eisen voor stedelijke objecten (verlichting en straatmeubilair) zijn gebonden aan de volgende eisen:

- het ontwerp dient inzicht te geven in de invulling van het dag- en nachtgebruik van het park. Het park dient overdag aantrekkelijk te zijn als ontmoetingsplaats, en dient 's nachts niet in een verlaten, ongecontroleerd gebied te veranderen. Het gebied (dit betreft de (hoofd) paden in het park) dient bij duisternis helder, niet-verblindend en gelijkmatig te worden verlicht. De situering van openbare verlichting dient afgestemd te zijn op de groenvoorzieningen (en niet te worden gehinderd door bijvoorbeeld bomen);
- straatmeubilair, speelplaatsen en ontmoetingsplaatsen dienen te worden afgestemd op het te verwachten gebruik en op de behoefte van gebruikers. De voorzieningen geven geen aanleiding tot vandalisme, graffiti of buurtoverlast en leveren geen bijdrage aan crimineel of overlastgevend gedrag;
- de situering van meubilair en/of (kleine) voorzieningen dient op elkaar te worden afgestemd. Het gecombineerd plaatsen van bijvoorbeeld zitbanken en afvalbakken voortkomt zwerfvuil.

Riolering

De eisen voor riolering zijn als volgt:

- er wordt een gescheiden rioleringsstelsel aangelegd onder de omliggende straten;
- de afwatering/riolering van het Van Leeuwenhoekpark past binnen de omliggende rioleringsstructuur.

Nutsvoorzieningen

De eisen aan nutsvoorzieningen zijn als volgt:

- de aan te leggen nutsvoorzieningen zijn kabels voor de openbare verlichting, kabels en/of leidingen voor een voorziening in het park en aansluitpunten voor water en elektriciteit in verband met evenementen die mogelijk in het park georganiseerd gaan worden;
- kasten voor nutsvoorzieningen moeten worden ingepast, zodat deze het beeld niet verstoren;
- als er brandkranen moeten worden aangebracht, worden deze gesitueerd langs de weg langs het park.

4.3 Raakvlakken

In deze paragraaf worden de externe raakvlakken beschreven voor het ontwerp voor het Van Leeuwenhoekpark: de Ireneboulevard, de ontwikkeling van Nieuw Delft en de bestaande stad.

Ireneboulevard

Het Van Leeuwenhoekpark bestaat uit twee delen: Park Noord en Park Zuid. Ter plaatse van de toekomstige Ireneboulevard sluiten beide delen van het park op elkaar aan. De kruising met de Ireneboulevard maakt integraal onderdeel uit van de ontwerpopgave voor het (gehele) Van Leeuwenhoekpark.
De Ireneboulevard zelf is al ontworpen in plan Busquets en de uitvoering is onderdeel van het contract met aannemer CCL. Het ontwerp is opgenomen op de tekening in bijlage I. Echter, de ontwerper kan gemotiveerd afwijken van dit ontwerp. Of deze afwijking kan worden gehonoreerd is onder meer afhankelijk van een integrale afweging van verkeerstechnische gevolgen en het effect van de afwijking op het beschikbare budget.

Ontwikkeling Nieuw Delft

Het park heeft raakvlakken met de ontwikkeling van Nieuw Delft:

1. de ontwikkeling van Nieuw Delft heeft te maken met een wateropgave. Het realiseren van deze wateropgave binnen het ontwerp voor het Van Leeuwenhoekpark is geen eis. Realisatie van waterberging in het park is echter wel een kans. Als waterberging in het park een plek krijgt, hoeft er elders in Nieuw Delft minder water gerealiseerd te worden;
2. ter plaatse van km 69.800- 69.960 (Park Zuid) is in de tunnelconstructie rekening gehouden met de bouw van een parkeergarage. Hier bestaat dus een mogelijkheid voor het realiseren van een parkeergarage. Er is echter geen budget beschikbaar om deze parkeergarage te realiseren. Er is een mogelijkheid voor alternatief gebruik van de op deze locatie aanwezige (extra) fundering. Het ontwerp van de tunnel is hier gebaseerd op een inwendige hoogte van de garage van 2,4m, een dakdikte 1,0m en een grondbelasting 1,5m. Dit betekent dat bij toepassing van een parkeergarage de bovenkant van het maaiveld komt te liggen op niveau van ca. NAP + 4,10 m tot NAP + 4,80 +;
3. belangrijk aandachtspunt in Park Zuid is het hoogteverschil tussen het Van Leeuwenhoekpark en de Engelsestraat. De Engelsestraat heeft een straatpeil van ongeveer NAP +0,50 m, dit betekent dat er een hoogteverschil van 1,5 tot 2 m overbrugd dient te worden. Deze overbrugging in hoogte is onderdeel van het ontwerp van het park;
4. toekomstige gebouwen op bouwvelden van de ontwikkeling Nieuw Delft grenzen aan het park. Hiervoor zijn de volgende specifieke raakvlakken van belang:
   - rondom Veld 5 zijn er verschillende hoogteniveaus;
   - de entree van Veld 5 dient vanaf de Ireneboulevard via het park zonder hoogteverschil bereikbaar te zijn voor nood- en hulpdiensten;
   - het realiseren van een verbinding tussen het park en de Engelsestraat ter plaatse van Veld 5, een kader met aandachtspunten voor de inrichting van het park is toegevoegd in Bijlage V;
   - entree van Veld 7 sluit direct aan op het (eind van het) park, de plint van het gebouw heeft een publiekgerichte functie.

Bestaande stad

Het Van Leeuwenhoekpark dient aan te sluiten op de bestaande stad. Een belangrijk raakvlak is de overgang van het busplein naar het park. Het busplein heeft ter plaatse van de overgang naar het park een straatpeil van ongeveer NAP +2,10 m.
Het straatpeil van het busplein loopt in hoogte van oost naar west af.

5. Innovatie

Dit hoofdstuk beschrijft de innovatiethema's die de landschapsontwerper mee moet nemen in het ontwerp. Er wordt verwacht dat de landschapsontwerper deze ambities een plek geeft in zijn ontwerp voor het park en eventuele afwijkingen toelicht.

Tijdens een innovatiesessie met verschillende partijen zijn diverse ideeën besproken om van het Van Leeuwenhoekpark een innovatief park te maken. Bij deze innovatiesessie waren medewerkers van de gemeente Delft en Ontwikkelingsbedrijf Spoorzone Delft aanwezig. Daarnaast hebben gemeenteraadsleden en afgevaardigden van externe partijen waaronder TU Delft, YES!Delft en VP Delta een bijdrage geleverd. Er zijn diverse ideeën besproken om van het Van Leeuwenhoekpark een innovatief park te maken. Er is besloten om twee uitdagingen mee te nemen in de basisstructuur van het park. De landschapsontwerper dient in elk geval invulling te geven aan de thema's: een klimaatbestendig park en ruimte bieden aan innovatie.

De TU Delft zal tijdens het verdere ontwerpproces betrokken worden om van het Van Leeuwenhoekpark een innovatief park te maken. De betrokkenheid is er vooral op gericht het park klimaat- en hittebestendig te maken.

5.1 Een klimaatbestendig park

Het eerste innovatiethema is het ontwerpen van een klimaatbestendig park. De twee belangrijkste uitdagingen om een klimaatbestendig gebied te realiseren zijn: verminderen van hitteoverlast (het park als koele plek in de stad) en het voorkomen van wateroverlast. Daarnaast kan het park bijdragen aan het creëren van een gezonde leefomgeving (ondanks klimaatveranderingen). Bij het ontwerp moeten de beperkingen van de bodem(opbouw) en de grondwaterstroming op de tunnel in acht worden genomen.

Hittebestendig betekent dat het park op warme zomerdagen merkbaar koeler is dan de versteende omgeving: een oase in de stad. Om het park hittebestendig te maken dient een aantal zaken meegenomen te worden in de basisstructuur van het park. Er dient rekening te worden gehouden met type beplanting, locaties van beplanting, waterlopen- en partijen, materiaalgebruik, hoogteverschillen, meubilair, schaduwwerking van beplanting en gebouwen. Deze elementen dienen afgestemd te worden op het toekomstig gebruik van het park zelf en op de omliggende bebouwing. Ook spelen windstromen als gevolg van de aanwezige bebouwing, waterpartijen, materiaalgebruik en hoogteverschillen een rol. Een studie naar windhinder is bijgevoegd in bijlage VI.

Voor de gehele ontwikkeling van Nieuw Delft geldt daarnaast een wateropgave. De wateropgave uit het bestemmingsplan Spoorzone uit 2006, zoals vastgelegd door de gemeente Delft en het Hoogheemraadschap van Delfland, is vastgesteld op afgerond 2 hectare. Op basis van het referentieplan is aangetoond dat het realiseren van ongeveer 2 hectare aan open water mogelijk is. Het park biedt ook mogelijkheden om (alternatieve vormen van) een deel van de waterberging en duurzaam waterbeheer in bredere zin een plek te geven.

5.2 Ruimte voor innovatie

Het tweede innovatiethema is om in het ontwerp ruimte te reserveren en in te vullen voor (toekomstige) innovaties. In de omgeving van het park staan verschillende onderwijsinstellingen, zoals de TU Delft. Het park kan deze onderwijsinstellingen bijvoorbeeld ruimte bieden voor proefopstellingen, werk- en testplekken in de open lucht. Ook zijn er in Delft verschillende technische start ups die innovatieve toevoegingen kunnen bieden voor het park. Daarnaast zijn er diverse ontwikkelingen, zoals de energietransitie en smart city, die aanknopingspunten bieden voor innovatie. De exacte invulling van de innovatieruimte is vormvrij. Er dient, naast de ruimtereservering, voor het ontwerp een visie ontwikkeld te worden met daarin beschreven welke functie de ruimte voor innovatie heeft in het park.

6. Functioneel en kwaliteit

Dit hoofdstuk beschrijft zowel de ontwerpopgaven als de ontwerpthema's voor het thema functioneel en kwaliteit. De ontwerpopgaven zijn vanuit het stedenbouwkundig ontwerp voor de ontwikkeling van Nieuw Delft opgesteld. De ontwerpthema's zijn tijdens een inspiratiesessie met vele belangstellenden verzameld.

6.1 Ontwerpopgaven

Het stedenbouwkundig ontwerp, 'Nieuw Delft', is opgesteld door Palmbout Urban Landscapes, Het vormt de basis voor de kaderstellende ontwerpopgaven. De planuitwerking tot nu toe, van besloten prijsvraagontwerp tot referentieplan en het boekwerkje CityLounge (te downloaden via de site: www.nieuwdelft.nl), vormen de basis voor de hieronder samengevatte plandoelstellingen en in ontwerpopgaven gegroepeerde aanbevelingen. De notitie met uitgangspunten is toegevoegd als bijlage III.

De professionele stedenbouwkundige invalshoek bestaat uit de volgende ontwerpopgaven:

1. plandoelstellingen en tijdsfactor;
2. stedelijke inpassing;
   - lineair park met twee gedeelten;
   - asymmetrische parkdoorsnede;
   - vervlechten parkrand en gebouwensembles;
   - kopse kanten als sterk kader vormgeven;
   - vervlechten netwerk van wandelpaden;
3. ecologie.

De landschapsontwerper dient in zijn ontwerp invulling te geven aan deze ontwerpthema's of afwijkingen toe te lichten.

6.1.1 Plandoelstellingen en tijdsfactor

Plandoelstellingen

Het park dient:

- bijzonder en opvallend te zijn, een eigen herkenbaar karakter te hebben, dat als het ware de ruggengraat van Nieuw Delft wordt;
- een uitgesproken gevarieerd groen karakter te hebben met een goede samenhang tussen verschillende lage en hoge groensoorten, met weinig verharding;
- grote variatie in bomen (groot en klein) en heesters te hebben, met veel in verschillende seizoenen bloeiende planten;
- een grote ruimtelijke samenhang tussen het noordelijke- en zuidelijke deel te hebben, waarin beide gebieden in één concept gevat worden;
- een open en toegankelijk karakter te hebben, met lange zichtlijnen en overzichtelijke perspectieven; ruimtelijk spannend en ook sfeervol;
- sociaal veilig te zijn, zowel overdag als 's-avonds met goede verlichting en zonder dode hoeken of afgesloten ruimten;
- voldoende mogelijkheid hebben voor een gevarieerd gebruik, bijvoorbeeld om te zitten (banken), te spelen (open veldjes) en te sporten (joggen).

Tijdsfactor

Het van Leeuwenhoekpark wordt in 2020 gerealiseerd. Het is niet op voorhand duidelijk of en in hoeverre de aangrenzende bebouwing parallel aan de realisatie van het park zal worden gerealiseerd. Deze bebouwing zal gezien de proporties van het park en de ligging van gebouwensembles direct aan de parkruimte een sterke interactie met het gebruik en de inrichting van het park kunnen hebben.
Ook zal het ontwerp van het park ruimte moeten bieden voor nu nog niet gekende of uitgekristalliseerde initiatieven van toekomstige gebruikers en/of stakeholders. In de inspiratiesessie zijn op dit gebied interessante ideeën geopperd (beeldenroute, innovatieve waterprojecten).
Bovenstaande punten zijn een kans voor de levendigheid en de integrale kwaliteit van het park als centrale stedelijke ruimte (CityLounge) van Delft.
Een parkontwerp in deze fase van de realisatie van Nieuw Delft zal enerzijds deze groeiende programmering niet moeten blokkeren door een te gedetailleerd en gefixeerd eindbeeld en anderzijds niet moeten ontaarden in een vormgegeven proces zonder eigen zeggingskracht.
Dit gegeven vraagt om een sterk ruimtelijk concept dat de nagestreefde dynamiek in de loop van de tijd op flexibele wijze kan adapteren en aanjagen en als autonoom ontwerp een sterke en inspirerende rol kan spelen in de totstandkoming van een prachtig Delfts stadspark.

6.1.2 Stedelijke inpassing

Lineair park met twee gedeelten

Het park bestaat uit twee te onderscheiden delen van 200 m en 300 m lang maar vormt uiteindelijk één langgerekte stedelijke parkruimte. Ondanks mogelijke accentverschillen in programma en inrichting (meer en minder stedelijk) is een duidelijke samenhang gewenst tussen de twee delen aan weerszijden van de Ireneboulevard. Eenheid is vanuit ruimtelijke optiek van belang, maar ook vanuit toegankelijkheid. De wijze waarop het park ter plaatse van de kruising met de Ireneboulevard wordt ontworpen, inclusief de voetgangersoversteek, moet recht doen aan de gewenste samenhang tussen de twee parkdelen. Daarnaast moet de inrichting en programmering van het park hier afgestemd zijn op de ligging aan de Ireneboulevard, een belangrijke stadsstraat in de verkeersstructuur van Delft, en aan de hoeksteengebouwen die de kop van het park flankeren.

Afbeelding 6.1 Lineair park

Asymmetrische parkdoorsnede

Het park sluit aan de westzijde aan op een 'woonstraat' die de aanliggende woonbebouwing ontsluit. Deze woonstraat heeft een stedelijke allure. Aan de oostzijde wordt het park niet begrensd door een doorlopende straat. Het park grenst hier op een drietal plekken direct aan op de te ontwikkelen gebouwensembles. Ter plaatse van de Engelsestraat is bovendien sprake van een aanzienlijk hoogteverschil. De uitwerking van dit hoogteverschil zal dusdanig moeten worden ingericht dat het park zich aan de Engelsestraat en haar bewoners daadwerkelijk als park toont en toegankelijk is. Deze asymmetrische uitgangspunten vormen een vast uitgangspunt voor de te ontwerpen parkinrichting.

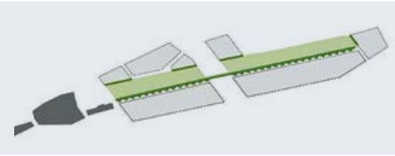

Afbeelding 6.2 Asymmetrische parkdoorsnede

Vervlechten parkrand en gebouwensembles

Aan de oost- en zuidzijde sluit het park direct aan op een viertal gebouwensembles. Hier zal in de programmering en inrichting van het park ruimte moeten worden geboden aan interactie tussen de publieke functies in de plint van de gebouwen en de parkruimte. Het nadenken over en faciliteren c.q. vormgeven aan mogelijke en inspirerende interacties tussen denkbare plintfuncties en de inrichting van het park behoort nadrukkelijk tot de ontwerpopgave.

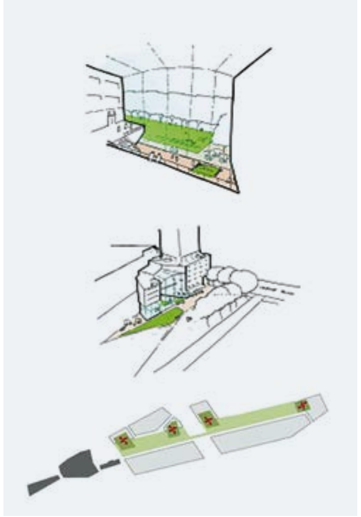

Afbeelding 6.3 Vervlechting met gebouwensembles

Kopse kanten als sterk kader vormgeven

Het park wordt begrensd door het Stationsplein en doorsneden door de Ireneboulevard, waardoor de beide parkdelen een eigen identiteit vormen maar tegelijkertijd een visuele en functionele samenhang hebben. De overgangen tussen respectievelijk het Stationsplein, de Ireneboulevard en het park moeten sterk worden vormgegeven. De kopse kanten van de twee parkruimten moeten vorm geven aan het interieure karakter van de parkruimten en tegelijkertijd verbinden zij Stationsplein met het park en de twee parkdelen met elkaar. Op de grensvlakken tussen stadsrumoer en verblijfskwaliteit kunnen niveauverschillen en geluid van stromend of vallend water wellicht een dankbaar ontwerpmiddel zijn.

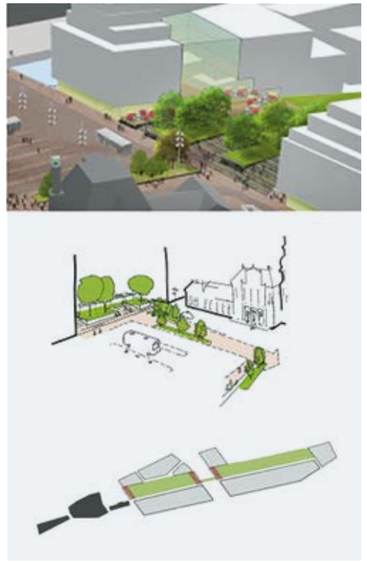

Afbeelding 6.4 Kopse kanten als sterk kader

Vervlechten netwerk van wandelpaden

De parkruimte biedt de ruimte om het aangrenzende netwerk van wandelpaden met elkaar te verbinden. Speciale aandacht wordt bij dit thema gevraagd voor de toegankelijkheid van het park vanaf de Engelsestraat. Op het schaalniveau van de voetganger verknoopt het park de oost-west routes met de langgerekte noord-zuid wandelpromenade. Hierdoor functioneert de parkruimte als centrale en verbindende 'stadslounge' in Nieuw Delft.

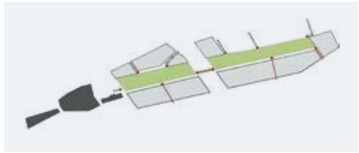

Afbeelding 6.5 Vervlechten netwerk van wandelpaden

6.1.3 Ecologie

Het Van Leeuwenhoekpark vormt een belangrijke schakel in de structuur van de stad. Vanuit dat oogpunt vormt het park, in samenhang met de omliggende bebouwing, een nieuw leefgebied en verbinding voor flora en fauna. Het park is een plek om elkaar te ontmoeten en klimaatbestendig. Dit resulteert in verschillende randvoorwaarden. Daarnaast dient het park onderdeel uit te maken van de ecologische structuur van de stad en in relatie tot de andere wijken.

Wat betreft flora en fauna is aanwezigheid van de volgende soorten beoogd: muurplanten (op stenen), vogels van gebouwen (mus, gierzwaluw), tuinvogels (koolmees), bosvogels (specht), dagvlinders, bijen, gebouw bewonende (vleermuis) en grondgebonden zoogdieren (egel). De voorwaarden die de genoemde soortgroepen aan hun leefomgeving stellen heeft invloed op de inrichting van het park en de omliggende bebouwing. De gewenste leefomgeving dient voor deze soorten zoveel mogelijk te worden geschapen, het is de verwachting dat de soorten dan vanzelf in het park komen. Hierbij gaat het primair om het realiseren van voedsel, het creëren van veiligheid en het realiseren van voortplantingsplekken. Dit is mogelijk door het realiseren van voldoende beplanting, variatie in beplanting en variatie in reliëf. Bij de variatie in beplanting is het van belang rekening te houden met besdragende soorten, vroege en laatbloeiende planten en soorten die geschikt zijn voor vlinders en bijen.

6.2 Ontwerpthema's

De inspiratieavond voor bewoners en belanghebbenden, die plaatsvond op 29 maart 2016, vormde de basis voor de ontwerpthema's. Tijdens de avond hebben zo'n 70 mensen ideeën uitgewisseld en inspiratie opgedaan voor het ontwerp van het Van Leeuwenhoekpark. Paragraaf 6.4 geeft een gedetailleerd beeld van de uitkomsten van de inspiratiebijeenkomst.

De ideeën uit de inspiratieavond zijn verzameld en geclusterd in de belangrijkste ontwerpthema's voor het Van Leeuwenhoekpark.

De volgende 7 ontwerpthema's zijn geïdentificeerd:

1. twee parkdelen met een eigen karakter;
2. verbindende lijnelementen tussen de twee parkdelen;
3. kruising met de Ireneboulevard;
4. toevoegen van bijzondere objecten;
5. uitdrukking geven aan het DNA van Delft;
6. toevoegen van water en hoogteverschil;
7. aandacht voor de overgang naar het busplein.

De landschapsontwerper dient in zijn ontwerp invulling te geven aan deze ontwerpthema's. Indien de landschapsontwerper ervoor kiest om af te wijken van bepaalde ontwerpthema's dient dit te worden toegelicht.

In deze paragraaf worden verzamelde ideeën en kernwoorden per ontwerpthema met een opsomming als inspiratie meegegeven.

Twee parkdelen met een eigen karakter

Het ontwerp dient te voorzien in het realiseren van twee parkdelen, elk met een eigen karakter (middels verloop met elkaar verbonden). Voorbeelden voor de functionele invulling van de parkdelen zijn:

- verblijven;
- spelen;
- sporten;
- ontmoeten;
- ontspannen;
- waarnemen;
- recreëren (onder andere zonnen, barbecueën).

Deze functies kunnen als volgt ingevuld worden:

- speelvoorzieningen, speelparkjes, speelvelden;
- voorzieningen voor flora (groen, struiken, urban farming, fruitbomen, botanische tuin, weide, bomen, bloemen, verschillende thematuinen);
- voorziening voor fauna (vlindertuin, bijen, vogelhuisjes);
- variatie aan voorzieningen (muziek, horeca en film);
- voorzieningen voor bewoners (en bewonersinitiatieven).

Verbindende lijnelementen tussen de twee parkdelen

Het ontwerp dient te voorzien in lijnelementen die beide parkdelen in ontwerpende zin met elkaar verbinden. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- groene verbindingslijn door het park (bijvoorbeeld middels bomenrij);
- bank als lijnelement (voorbeeld: Parc Güell in Barcelona);
- diagonale verbindingen;
- kronkelende verbindingen;
- park visueel door laten lopen (bijvoorbeeld middels lineaire aspecten).

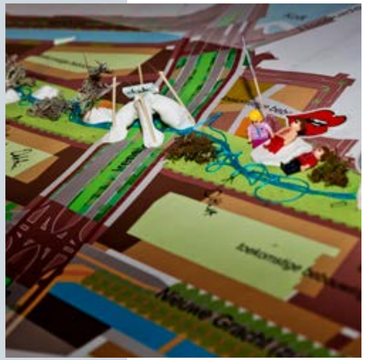

Kruising met de Ireneboulevard

Het ontwerp dient de inrichting van de kruising met de Ireneboulevard inzichtelijk te maken. De kruising wordt als een belangrijke barrière in het park ervaren.

Enkele aangedragen voorbeelden zijn:

- toevoegen van een Pergola;
- verbinden park Noord en Zuid;
- oversteken Ireneboulevard middels kabelbaan of funiculaire.

(Deze voorbeelden van ongelijkvloerse kruisingen geven een uiting aan de wens om de barrièrewerking op te heffen. Vanwege de ruimtelijke en financiële impact is een ongelijkvloerse kruising niet haalbaar.)

Toevoegen van bijzondere elementen

Het ontwerp dient een aantal bijzondere elementen op te nemen die karakter geven aan het park. Voorbeelden zijn:

- een Delfts icoon (voorbeeld: I Amsterdam letters);
- standbeeld;
- kunstwerken (bijvoorbeeld op de objecten van de spoortunnel);
- terras (met avondzon);
- grote microscoop;
- (kweek)kas;
- (pop)podium;
- meeting point (voorbeeld: Schiphol Meeting Point,rood-witte kubus);
- schaakspel.

Uitdrukking geven aan het DNA van Delft

Het ontwerp geeft invulling aan het DNA van Delft en draagt zo bij aan het karakter van de stad. Voorbeelden van typisch Delftse kenmerken zijn:

- technologie, kennis, TU Delft;
- experimenteerruimte;
- historische personen (bijvoorbeeld Antoni van Leeuwenhoek, jonkvrouw Ricardis);
- (duurzame) energievoorzieningen, energie opwekken;
- Delfts blauw, keramiek.

Toevoegen van water en hoogteverschil

In het ontwerp spelen waterelementen en hoogteverschillen een belangrijke rol. Voorbeelden om deze invulling te realiseren zijn:

- waterelement (fontein, vijver);
- heuvels middels de natuurlijke hoogtes (door spoortunnel);
- niveau accenten.

Bij het ontwerp moeten de beperkingen van de bodem(opbouw) en de grondwaterstroming op de tunnel in acht worden genomen.

Aandacht voor de overgang naar het busplein

Het ontwerp dient extra aandacht te geven aan de overgang tussen het busplein en het park. De overgang kan gerealiseerd worden door:

- elementen uit het park door laten lopen tot het station;
- een trap of ander constructief te realiseren als verbinding tussen busplein en park welke gebruikt kan worden als zitplek.

6.3 Workshop TU Delft

In samenwerking met OBS heeft TU Delft een drietal groepen studenten aan de opleiding Landscape Architecture and Urbanism (richting Heritage Landscape) binnen een termijn van ongeveer 1 week een ontwerp-concept laten maken voor het Van Leeuwenhoekpark. Hierbinnen stond de historie en het erfgoed van de plek centraal om vanuit die identiteit de ontwerpopgave ter hand te nemen. In het onderstaande volgt ter informatie een korte samenvatting van de 3 ontwerpen, inclusief enkele beelden:

Groep 1: Linkin park

Deelnemers: Milan Mallinath/
Maria Potamiali/Bhavna Thyagarajan

Ontwerpthema's: openbare gebouwen (o.a. bibliotheek) maken een ruimtelijke interactie met het park door middel van pleinen. Een bescheiden waterstructuur verbindt het totale park met fonteinen die werken op de luchtdruk van passerende treinen. Op de verschillende pleinen/ruimten worden bomen geplant uit de diverse landen waarmee Delft in het verleden handel mee dreef (o.a. India, Indonesië, China en Japan) en enkele langere bomenrijen zorgen voor de verbinding.

Afbeelding 6.9 Masterplan Linkin park

Afbeelding 6.10 Impressies Linkin park

Groep 2: Belt 0

Deelnemers: Jie Yang/Jiayan Tan/Yijia Ruan/Menghan Fu

Ontwerpthema's: vanuit een analyse van het Park op diverse schaalniveaus en het verleden van Delft is water gekozen als centraal element in het park. Dit rondlopende water (inclusief de schijn van water bij de oversteek van de Ireneboulevard) verbindt zowel functionele ruimten (nabij de gebouwen in het park) als historische thema's (Vermeer entree, bier-terras, porseleinen plein, microscoop tuin, etc.). De bomensoorten kunnen op de aardlaag van de tunnel groeien, waarbij grotere bomen ook de waterlijn versterken. De soorten verharding worden gekozen op basis van de diverse historische thema's.

Afbeelding 6.11 Masterplan Belt 0

Afbeelding 6.12 Impressies Belt 0

Groep 3: Flowing Blue Spoorzone

Deelnemers: Liu Dan/Miao Yixiong/Wu Ruojing/Zhai Xueqian

Ontwerpthema's: op basis van een analyse van de gridstructuur van de bestaande stad én van de stedenbouwkundige structuur van Nieuw Delft, komt deze groep tot de conclusie dat de aanknopingspunten tussen het park en de omgeving ook in diagonalen kunnen worden vormgegeven. Hierdoor ontstaat een meer vloeiende lijn als verbinding die met als thema "Delfts blauw" verder is uitgewerkt. Deze opzet moet ertoe leiden dat het park ook bijdraagt aan de identiteit van Delft. De meanderende route door het park verbindt diverse gebouwen, plekken en pleinen en maakt ook gebruik van de hoogteverschillen die in het park te maken zijn.

Afbeelding 6.13 Masterplan Flowing Blue Spoorzone

Afbeelding 6.14 Impressies Flowing Blue Spoorzone

6.4 WEERGAVE INSPIRATIE BIJEENKOMST

Tijdens de inspiratieavond op 29 maart 2016 hebben bewoners en andere belanghebbenden ideeen uitgewisseld en inspiratie opgedaan voor de invulling van het Van Leeuwenhoekpark.

6.4.1 INSPIRATIE OPDOEN

Stadsbouwmeester Wytze Patijn en stedenbouwkundige Jaap van den Bout trapten de avond af met inspirerende referentiebeelden van andere parken.
Na deze presentatie hebben de aanwezigen hun eerste gedachten op papier gezet door het beantwoorden van de volgende twee vragen:

1 "Het park is voor ons een plek om/voor..."

2 "Dat kan er zo uitzien/daar hoort dit bij..."

"Pop muziek/theater | Ontspanning Mensen kijken | (kinder) Spel | Flora en fauna | Urban farming | Kas BBQ | Geen BBQ | Recreatie | Cultuur muziek | Bewegen/sport | Ontmoeten Horeca | Ontsnappen (aan de drukte)"

"Kassen/kiosk | Openlucht scherm/bios | Muziek paviljoen | Workout plekken | Beelden routen D.blauw | Heuvelachtige route/slee route/water | Zon-nebank 4x4m plank | Boomhut | Kabelbaan | Renbaan Speeltuin | Speeltuin/zandbak; ENERGYKIDS iets dat licht geeft door beweging. Schaats/skate baan | Fontijn/water Minitreintje | Strandje | Picknick tafel"

"Recreëren | Spelen | Ontspannen Ontmoeten | Doorheen te lopen Vergroten achtertuin | Eetbaar groen | Fruitbomen | Joggen | Exposeren | Beeldentuin | Filosoferen Variatie van plekken | Thuis | Een "tuin een thuis" | Picknick + BBQ"

"Fontein | Amfitheater | Banken Rustplekken | Verbinden | Ecovi-aduct mensen | Ontmoeten/ont-spannen | Sport- en speel plekken/ speeltuin | Water | Niveauverschil-len/zonneheuvel | Fitnessstraat Barbecueplekken | Speelveldje/ ijsbaantje | Honden-uitlaatstrook"
"Ontmoeting | Verschillende plan-ten soorten/natuur waarneming Geen honden"

"Het park is voor ons een plek om/voor..."

Dit zijn de eerste gedachten en ideeën van aanwezigen tijdens de inspiratieavond voor de invulling van het Van Leeuwenhoekpark.

"Rustig te zitten | Wandelen Vruchten kunnen plukken | Iets eten of drinken | Natuur ontdekken Afval opruimen | Geen last hebben van de oversteek van de Westland-se weg | Energie opwekken Honden uitlaten | Muur bloemen kijken | Bloemen ruiken | Live muziek luisteren"

"Lunch | Dagverblijf | Microscoop/onderzoek (v. Leeuwenhoek) | Hardlopen/sporten | BBQen! Beide zijden goed zicht op het park | Ontspannen bij goed en slecht weer | Speel waarde | Natuur Biertje zelf mee | Biertje kopen"
"Bewerkbare stukken voor particulier initia-tief -> bewoners initiatieven | Tuintjes -> kleine stukjes | Breng hoogte verschillen aan voor levendigheid | Voorbeeld Heemraadsingel is goed (makkelijk) | Waterspeeltuin | Techniek park voor park noord (uitstraling TU)"

"Boom sponseren (geen populier) Variatie aan bomen | Dubbele bomenrij | Wandelen | Banken Struiken (vruchten/vlinders) Kunst en water | Zo min mogelijk steen | Kleine hoogteverschillen Rol-stoel toegankelijkheid | Vogelhuisjes | Verblijven + spelen (noord én zuid) | Sport + spelen (noord én zuid)"

"Spelen -> ijs, water | In het gras liggen | Zitten Zonnen en zoenen Dieren | Bloemen | BBQ | Kermis Er door heen fietsen | Eten en plukken | Drinken | Ontdekken Wandelen & klimmen | Rust muziek"

"Horeca | Musea | Galerie | Kiosk Speeltuin/trapveld | Muziektent Expositieruimte beelden Watermanagement | Poort van delft overbrugging"
"Wandelen | Natuur"

"Een “monument”(vLH?) | Iets met water Terrasjes (noord) | Verbinding park noord en zuid over Irene boulevard | Voetpaden verbinding oost en west | Een feestelijke parkrand Engelsestraat"

"TU windmolen met licht | Fruitbomen + bloei | Uitzicht/ klimtoestel/muziek/focuspunt | Cafés in gebouw, terras in park Uitleen punt speelgoed | Géén school en moestuin, alléén openbaar groen | Doorsnede maquette ter info | Pad dat reageert met licht op beweging | Grote klokken | Géén dubbele bomenrij/breedte zo groot mogelijk (bomen horen langs de gracht) | De moestuin houden op de plek waar deze nu is"

"Niveau accenten | Natte accenten (speeldernis) -> niet té georganiseerd | Duidelijke scheiding park en niet-park (straatjes etc) | “Highlight” aan het eind van het park als ‘trekker’ 30-meter regendouche | Delfts thema"

"Bankje voor de oude mannetjes Nuttig groen | Pluktuin | Thee koepel | Paviljoentje | IJskar | Jungle Biotoop met wilde dieren Pergolas | Podium muziektent Toiletten | Water singel (beek) Afvalbakken | Overbrugging van de Westlandseweg | Bijv. Funiculaire | Uitkijkpunt | Bodembatterij Honden speelplaats | Zee van bloemen | Strijklicht langs de gevels"

"Onderhoud | Muziektent | Zittrappen | Electra (-> bijv. muziek) Waterpartij"

"Standbeeld voor Ricardis (stichtres van Delft +- A.D. 1230) | Bijen-/ bloementuin | Zo veel mogelijk GROEN"

"Gras | Geaccidenteerd | Open en lengte! | Een eiland waar je niet kan komen “de beste stuurlui staan aan wal” in het latijn er boven | Verstopte tuinen | Losse stoelen | Zo veel mogelijk groen | Wifi + wifi vrije zone | Schaakspel"

"Hoogte verschillen | Openheid park/bebouwing | Passantenrecreatie | Verbindend thema delfts blauw"

“Dat kan er zo uitzien/daar hoort dit bij...”

Dit zijn de eerste gedachten en ideeën van aanwezigen tijdens de inspiratieavond voor de invulling van het Van Leeuwenhoekpark.

"Muziek tent | Café/terras op hoekpunten | Techniekpaviljoen Kweekkas | BBQ | Flaneren Trapveldje | Zonnen | Wandelen Mijmeren | Joggen/bewegen Skelteren | Geen skate baan Voorkeurstem: gedichten muur, zeepkist"

"Muziektent | Lobben aan het park bij hogen gebouwen | Grote bomen als solitair | Pluktuin + bijenkas | Keramiek delfstblauw als onderdeel van keramiek route | Techniek (t) water of lucht/zonne energie | Groene overgang Irene boulevard/ omhoog met brug | Podium trappen water | Kamers met steven van groen | Verlichte fietspaden"

"Water element | Delfts icoon (techniek + innovatief) | Wind/water zonne energie | Pergola's Groene wanden | Duurzame verlichting | Paviljoen/muziek tent Geurtuin | Drinkwater | Wifi Fitness faciliteiten | Luchtbrug/ ecoduct | Schaatsbaan | Relatie met passanten haven | Rolstoel vriendelijk | Botanische tuin Fotogeniek | Delfts Blauw kunstwerk | Stroomvoorzieningen"

"Terras | Buitenbioscoop | Fontein lets met TU/techniek | Bomenlaan – fruitbomenlaan | Geen hekken Natuurlijke materialen | Speeltuin voor volwassenen + kinderen (jeu de boules en klim kunst) | Beplanting als afscheiding Serres Prieeltje | Podium | Muur met klimop langs Engelsestraat | Losse/ verplaatsbare zit elementen | Herkenningspunt/meetingpoint Horeca | Verlichting/licht kunst vgl station blaak | Plek voor De Parade"

Your new home
Nieuw Delft is yours...
www.nieuwdelft.nl

6.4.2

NEGEN GROEPEN MET VERSCHILLENDE IDEEËN

In het tweede deel van de avond hebben de aanwezigen in negen verschillende groepen hun wensen en ideeën tot uiting gebracht met een maquette. Deelnemers hadden allerlei materialen en een plattegrond voorhanden om aan de slag te gaan. Ter afsluiting heeft iedere groep de ideeën gepresenteerd. Onderstaand zijn de resultaten per groep weergegeven met beeld en steekwoorden uit de presentatie.

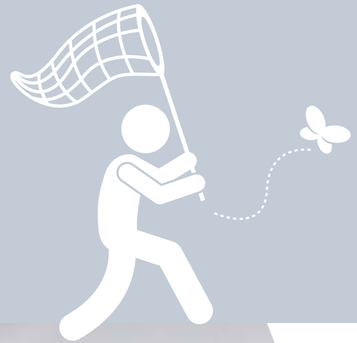

1 DE GROTE LIJN

De presentatie van de groep bevatte de volgende kernwoorden:

- Groene lijn door het park;
- Verschillende speelparkjes;
- Techniek park;
- Bank door het gehele park a la Parc Güell (Barcelona);
- Bomenrij is een discussiepunt.

2 DELFTSE SFEREN

De presentatie van de groep bevatte de volgende kernwoorden:

- Park;
- Zoenen en zonnen;
- Eetbare tuin;
- Kleurrijke tuin;
- Wildgroei eiland waar je niet op kan;
- Politieman;
- Experimenteerruimte;
- Verloop park van stedelijk naar natuurlijk;
- Delfts icoon a la 'I Amsterdam' letters;
- Avondzon moment 'zonnen en zoenen';
- Natuurlijke speelheuvel;
- Ter plaatse van de kruising een soort pergola;
- Groen, weide, bomen, eetbare tuin, vlindertuin;
- Wild eiland, waar je niet op kan komen en de natuur zijn beloop laat;
- Experimenteerruimte, aan zowel begin als eind van het park (Delftse showcase).

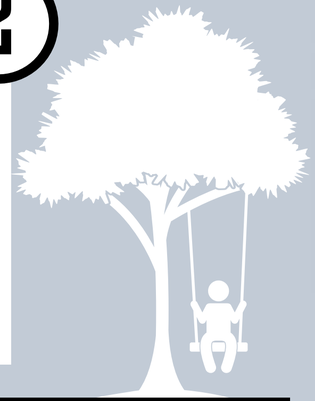

3 DE GROENE LOPER

De presentatie van de groep bevatte de volgende kernwoorden:

- Kleur van je park, elk seizoen kunnen waarnemen met je zintuigen;
- variatie, water, podium muziek, boomgaardje;
- Middels het park alle zintuigen prikkelen, elk seizoen ervaren;
- Verbinden van beide parkdelen, visueel gemaakt middels een trap ter hoogte van de kruising met de Ireneboulevard;
- Veel variatie aan voorzieningen (o.a. boomgaard, muziek).

4 LUCHTBRUGPLAN

De presentatie van de groep bevatte de volgende kernwoorden:

- Park begint in het station;
- Luchtballon vanaf station naar eind van het park, over de boulevard;
- Bang voor lelijke overgang;
- Stoere vrouwenroute, standbeelden;
- Opgedeelde gebieden juist voor bewoners, naar station toe opener;
- Lijn (van bomenrij) al beginnen bij het station;
- Luchtbrug;
- Stoere vrouwenroute Delft, o.a. Ricardis (stichtster van Delft);
- Het creëren van plekken voor bewoners;
- Park gaat van wijds naar intiemer.

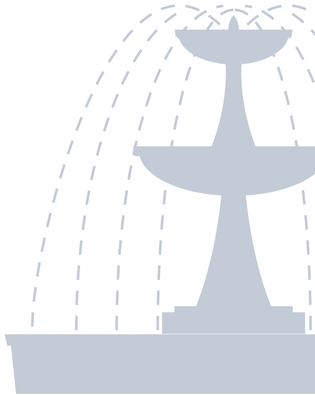

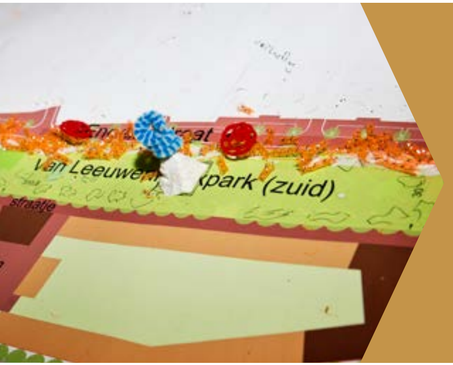

MICROPARK VAN LEEUWENHOEK

5

De presentatie van de groep bevatte de volgende kernwoorden:

- Noordkant: divers gebruik passanten en bezoekers;
- Zuid: tuinactiviteiten;
- Terras seringenheuvel;
- Rijstrook met terras;
- Kunstwerk op ontluchting;
- Veel objecten;
- Noord: zonnige kant met interessant hoogte verschil;
- Leuk om hogere plek te creëren;
- Antoni van Leeuwenhoek door een hee klein gaatje wat kan zien;
- Noord: heel divers gebruik;
- Zuid: tuinachtig karakter;
- Objecten: terras met avondzon, seringenheuvel, terras om ijsjes te eten;
- Lange verbindende lijn langs rand met Engelsestraat.

NATUURLIJK TECHNIEK

6

De presentatie van de groep bevatte de volgende kernwoorden:

- Verbindend element lange lijn, kronkel, daardoor plekken in park;
- Plein met film;
- Trap omhoog amfitheater;
- Uithangbord voor TU Delft, windmolens;
- Tuin, richting natuur, eetbare tuinen;
- Geen doorgetrokken bomenlijn, maar kronkeld door het gehele park;
- Stationsplein mogelijkheid om films te kijken (middels trap verbinding met het park, waar men op kan zitten);
- Plek voor techniek, uithangbord TU Delft;
- Er dient een oplossing te komen voor de kruising met de Ireneboulevard;
- Tuin, natuurlijkheid, eetbare planten, vlinders, etc.

NIEUW DELFT PARK

De presentatie van de groep bevatte de volgende kernwoorden:

- Stedelijk park, weinig bomen, groot water element, fontein, spelen, schakel met station;
- Ireneboulevard, kabelbaan over de weg;
- Heuvels met natuurlijke hoogtes;
- Zuid: speelvelden, einde, grote studentenhangplek, fruitbomen, eetbare tuin
- Beperkte hoeveelheid bomen in park Noord;
- Waterelement bij het station als verbindend element;
- Diagonale verbindingen;
- Grote microscoop in het park (verwijzing naar Antoni van Leeuwenhoek);
- Verbinding tussen de parkdelen ter plaatse van de Ireneboulevard (bv. middels kabelbaan voor kinderen);
- Heuvel;
- Park Zuid: grote speelvelden, aan het einde een studentenhangplek, fruitbomen.

7

PARK 014

8

De presentatie van de groep bevatte de volgende kernwoorden:

- Achterkant park kop en kont kant, water fontein, laat water van de daken in het park stromen, reliëf erin,
- verschillende platten;
- Poort naar Delft, schilderingen, leeslampen technische verlichting;
- Antoni van Leeuwenhoek;
- Gebruik van water;
- Gebruik van reliëf;
- Thematuinen;
- Diversiteit, verschillende plantensoorten;
- Poort tot Delft (ter plaatse van de kruising Ireneboulevard).

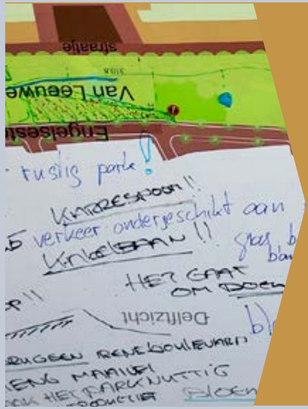

PARK ZONDER NAAM

9

De presentatie van de groep bevatte de volgende kernwoorden:

- Visueel de ruimte laten doorlopen tussen parkeren, door heel goed naar de begrenzing van de gebouwen te gebruiken;
- Rustig park, bijna traditioneel, bankjes, liggen, zitten, spelen;
- Vakken, verscheidenheid door verschillend groen;
- Keramiek route, verbonden met de binnenstad, verlengde naar Prinsenhof;
- Elementen van taal, item techniek en taal;
- Verbinding tussen parken door ruimte visueel door te laten lopen;
- Lineaire aspect door laten lopen;
- Technische innovaties versus een rustig traditioneel park (veel groen, gras, bankjes);
- Park als onderdeel van de keramiek route.

Hoe nu verder?

Nadat uit dit basisdocument het daadwerkelijk Programma van Eisen voor het Van Leeuwenhoekpark is afgeleid, zal er een Inspiratieteam worden samengesteld van deskundigen die zowel binnen – als buiten de gemeente Delft betrokken zijn. Dit Inspiratieteam zal een belangrijke bijdrage leveren in de selectie van een landschapsontwerper, waarbij meerdere ontwerpers gevraagd zullen worden om als reactie op het PvE een ontwerp-concept te maken voor het gehele Park. Na selectie van het best passende ontwerp-concept zal het Inspiratieteam de geselecteerde landschapsontwerper begeleiden bij de uitwerking van zijn ontwerp-concept tot een schetsontwerp voor het Van Leeuwenhoekpark dat eind 2016 gereed dient te zijn. De vertaling van het Programma van Eisen in het schetsontwerp is dan ook het moment waarop alle belangstellenden geïnformeerd zullen worden. Vervolgens zal het ontwerp verder worden uitgewerkt zodat ook de afstemming kan plaatsvinden tussen het ontwerp van de gebouwen langs/in het Park en het ontwerp van het Park zelf.

BIJLAGEN

Onderstaande bijlagen zijn te downloaden via
www.nieuwdelft.nl/downloads

1. TEKENING ‘PVE ONTWERP PARK SPOORZONE DELFT’
2. RAPPORT COPIJN
3. KADERS INRICHTING PARK VELD 5
4. WINDHINDERONDERZOEK PEUTZ
5. TEKENING ONTLUCHTINGSPUNT

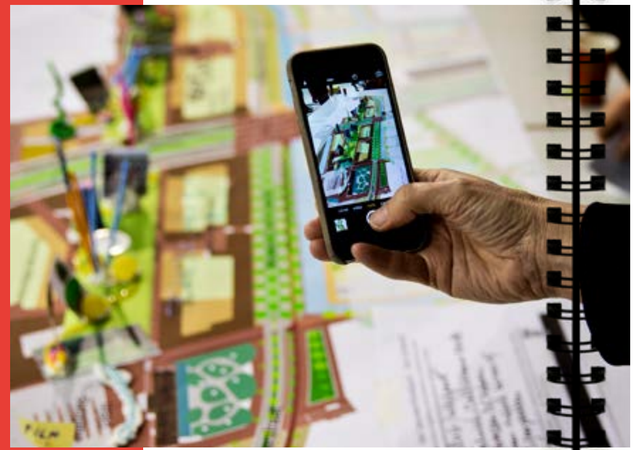

Nieuw Delft is yours...

Ontwikkelingsbedrijf Spoorzone Delft B.V.
Bezoekadres:
Crommelinplein 1 | 2627 BM Delft
T 015 - 260 21 01 | **www.nieuwdelft.nl**

Spoorzone Delft

Woonwinkel Nieuw Delft
De woonwinkel heeft geen vaste openingstijden.
U kunt een afspraak maken via :
06 - 22 57 39 54 of mailen naar **nieuwdelft@delft.nl**

Bezoekadres woonwinkel:
Loods015 | Nijverheidsstraat 7

Op de hoogte blijven over de laatste ontwikkelingen?
Schrijf je in voor de nieuwsbrief op www.nieuwdelft.nl

@Ontwikkelingsbedrijf Spoorzone Delft. Aan de gehele inhoud van dit document, teksten, foto's, afbeeldingen en impressies, kunnen geen rechten worden ontleend. September 2016.

@NieuwDelft

Facebook.com/NieuwDelftisyours

www.nieuwdelft.nl